

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Systemy polityczne krajów Europy Wschodniej i Azji Środkowej
2. Kod zajęć/przedmiotu: **18-SPEWA-24Wsch2**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **wschodoznawstwo**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II rok**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h W**
9. Liczba punktów **ECTS: 2**
Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: **Jan Krzysztof Witczak, witczak.jan@wp.pl,
Agnieszka Smólczyńska – Wiechetek, doktor, agnsmo4@amu.edu.pl
Krzysztof Fedorowicz, prof. UAM dr hab., Fedorow@amu.edu.pl**
10. Język wykładowy: **polski**
11. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - Student nabywa wiedzę z zakresu najważniejszych zagadnień dotyczących systemów ustrojowych panujących w krajach Europy Wschodniej i Azji.
 - Student za pomocą metody związków przyczynowo-skutkowych zestawia i kojarzy relacje polityczne zachodzące w ramach omawianego przedmiotu.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
 - Podstawowa znajomość historii regiony Europy Wschodniej j Azji
 - Podstawowa znajomość języka rosyjskiego
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
POP_01	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o polityce i systemach ustrojowych w Europie Wschodniej i Azji.	K_W02
POP_02	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu ekonomii i finansów oraz wybrane zagadnienia z zakresu ekonomii i finansów Europy Wschodniej i Azji	K_W03
POP_03	absolwent potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, w tym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych	K_U01
POP_04	absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować pracę własną i innych	K_U08

POP_05	absolwent jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K03
POP_06	absolwent jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie stosunków Polski z państwami Europy Wschodniej i Azji	K_K04

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotów

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Systemy polityczne krajów Europy Wschodniej i Azji Środkowej podobieństwa i różnice. Pojęcie wpływu – przyczynowość, rozkład, gradacja. Dostęp do zasobów politycznych. System polityczny - problemy definicyjne. Instytucjonalne, funkcjonalne, strukturalne i normatywne ujęcia systemu politycznego.	POP_01, POP_02, POP_04, POP_05,
Dynamika reżimów państw Azji Środkowej w perspektywie porównawczej	POP_01, POP_02, POP_03, POP_04, POP_05,
Konstytucyjne podstawy ustroju państwa - Białorusi, Ukrainy i Mołdawii w latach 90. Struktura naczelnych organów władzy w trzech wskazanych państwach Europy Środkowo-Wschodniej – pozycja ustrojowa i rola prezydenta w systemach politycznych Białorusi, Ukrainy i Mołdawii	POP_01, POP_02, POP_04, POP_05,
Rządy trzech wskazanych państw w procesach transformacji ustrojowej w końcu XX i na początku XXI stulecia. Rola parlamentów Białorusi, Ukrainy i Mołdawii w procesach transformacji ustrojowej. System wyborczy oraz partyjny wskazanych państw i ewolucje w tym zakresie w końcu XX, początkach XXI w.	POP_01 POP_02, POP_04, POP_05, POP_06,
Systemy partyjne i jego rola w systemie politycznym. Pojęcie partii politycznej, funkcje partii politycznych, typy partii politycznych, klasyfikacja – w państwach E. Wschodniej i Azji Środkowej.	POP_01, POP_02, POP_04, POP_05, POP_06,
Systemy wyborcze i ich wpływ na mechanizmy władzy państwowej. Rola wyborów w systemie politycznym, zasady systemu wyborczego w krajach E. Wschodniej i Azji Środkowej	POP_01, POP_02 POP_03, POP_04, POP_05,
Transformacja ustrojowa na obszarze poradzieckim – podstawowe problemy transformacji ustrojowej na obszarze poradzieckim	POP_01, POP_02, POP_04, POP_05,
Między wertykałem a demokracją liberalną – funkcjonowanie Państwa Ukraińskiego po tzw. „rewolucji Majdanu” z przełomu 2013/2014 r.	POP_01 POP_02, POP_04, POP_05,
Anatomia postkomunistycznego państwa mafijnego – w perspektywie porównawczej.	POP_01, POP_02, POP_04, POP_05, POP_06,

5. Zalecana literatura:

- **Literatura podstawowa:**

- *Ustroje polityczne krajów WNP* (red. A. Czajowski, W. Baluk), Wrocław 2007
- *Ukraina po (Euro)majdanie*, (red. A. Stelmach, L. Hurska-Kowalczyk), Toruń 2017
- *Rosja w procesach globalizacji* (red. S. Bieleń), Warszawa 2013
- Henry E. Hale, *Patronal Politics Eurasian Regime Dynamics in Comparative Perspective* Cambridge University Press. Cambridge. 2015.
- A. Antoszewski, *Systemy polityczne Europy Środkowej i Wschodniej. Perspektywa porównawcza*, Wrocław 2006.

- **Literatura uzupełniająca:**

- M. Kaczmarek, E. Smolar, *Unia Europejska wobec Rosji*, Warszawa 2008

- С.Ф. Сутырин (ред.), В.Т.О – угрозы и возможности, Москва 2008
 - B. Dziemidok-Olszewska, M. Żmigrodzki, Współczesne systemy polityczne, PWN 2020.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	PO P_01	PO P_02	PO P_03	PO P_04	PO P_05	PO P_06			
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X	X			
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna									
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									
...									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30 h
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10 h
	Czytanie wskazanej literatury	10 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10 h
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

student doskonale orientuje się w problematyce

dobry (db; 4,0):

student dobrze orientuje się w problematyce, właściwie używa terminów i pojęć

dostateczny (dst; 3,0):

student dostatecznie orientuje się w problematyce, zna podstawowe pojęcia

niedostateczny (ndst; 2,0):

student nie orientuje się w problematyce, niewłaściwie używa terminów i pojęć

Zestaw pytań egzaminacyjnych odnoszących się do treści przedmiotu (egzamin pisemny):

- I. Przedstaw najważniejsze nowelizacje w ustawach zasadniczych Białorusi, Ukrainy i Mołdawii w latach 90. XX w. i na początku XXI w.
- II. Opisz konstytucyjne podstawy ustroju Republiki Białoruś.
- III. System partyjny i jego rola w systemie politycznym Ukrainy.